

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, $\frac{1}{2}$ évre 6 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt, 1 hó 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, $\frac{1}{2}$ évre 7 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt 50 kr, 1 hó 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyitási sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDARÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Meghívás.

Az aradvárosi szabadelvű párt elnöke, tekintetes *Tarjányi Vilmos* ur a párt elnökségéről lemondván, az aradvárosi szabadelvű párt tisztelt tagjai, az 1895-dik évi január hó 13-ik napján d. e. 11 órakor a *Krispin* teremben tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívataknak.

Tárgy:

Pártelnök választás.

Kelt Aradon 1895-dik évi január hó 7-én.

A végrehajtó bizottság.

A kanapé proczesszus.

— Fővárosi levél. —

Budapest, január 9.

Már a multkor jeleztem, miszerint a mostani válság egyik főbb oka, hogy egy csapat aulikus főúr gögje és ügyetlen taktikázása által áldatlan és gyűlöletes oppozícióba lovalta bele magát, melyet irányadó helyen annál kevésbé tudnak elszivelni, mert arany gyapjas vitézek és valóságos belső titkos tanácsosokon kívül nagy többségükben mágnásokból áll. O tetsége ezen loyális de nagyon komikus helyzetbe került oppozíciója, míg a kormányt és pártját purgerek, prókátorok, inzsellérek, írók, professzorok, zsiros komposzesszorok s több e féle népség s katonaság képezi.

De hát nem lehet őket nélkülözni; mindenesetre azonban oda kényszerítendők, hogy a kívül szorult, de az ellenzéki kieskedéssel torkig jóllakott urakat ma-

guk közé bocsássák, sőt a vezérszerepet is nekik átengedjék.

A szabadelvű párt, csak hogy elveit diadalra emelje, ebbe is készségesen bele megyen, csupán csak annyit követel magának, hogy a vendéglátás ne kerüljön elveinek árába, és hogy ne kellessék magát annyira megaláznia, hogy ő kérje azokat a disszidens arisztokratákat a visszatérésre, a kik a legnagyobb malíciával a szabadelvű párt legválságosabb napjaiban hagyták áruló módon oda a pártot azon nyíltan kijelentett célzattal, hogy így a kormánnyal együtt az őt támogató parlamenti többséget is semmivé tegyék. Es erre a mélyen megalázó szerepre annál is nehezebb vállalkoznia, mert a fuziót követelő urak folyton a legundokabb módon inzultálják a liberális pártot s annak oszlopos tagjait szennyos sajtójukkal és izgatnak a liberális reformjavaslatok ellen.

Nem tréfa dolog ám ez vagy valami képtelen utszéli pletyka; Szapáry Gyula gróf és társai a fuzió egyik árának határozottan azt szabták, hogy a leendő szabadelvű párti miniszterelnök bemutatkozó program-beszédjében felszólítsa őket a fuzióra. Hogy gróf Khuen-Héderváry e kívánságot teljesíteni hajlandó, az nagyon természetes; hiszen őt nem érte a disszidensek kilépése által a liberális párt ellen elkövetett insultus, másrészt pedig a szabadelvű pártnak vele szemben követendő magatartása annyira ignóta kvantitás, hogy mindenképen érdekében van a kormánypártot olyan új elemekkel is gyarapítani, kik társadalmi és politikai pártállásuknál fogva — sze-

rinte — tán közelebb volnának hozzá, mint az orthodox liberálisok.

Ellemben a szabadelvű párt nézve a bán által képviselt s kormányalakítási vállalkozásának föltételül szabott ezen óhaj egyszerűen elfogadhatatlan, erkölcsileg lehetetlen, s ha Héderváry gróf ettől a követelésétől el nem áll, nyilvánvaló, hogy vagy visszalép, vagy a szabadelvű párt nélkül vagy annak ellenére lesz kénytelen a kormányt megalakítani és föntartani.

Igy áll momentán a helyzet. Meglehet, hogy mire e sorok megjelennek, az események már eléjük kerülnek; egyébként a világ folyása így is úgy is utat tör magának, s a furcsa válság hosszú vajudása mindenesetre igazolja vagy legalább is megmagyarázhatóvá teszi azt a fatalizmust, melylyel a dolgok fejleményének itt a legközelebről érdekelt körök is eléje néznek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, január 9.

Kezdeté délelőtt 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Perozel Béni, Schóber Ernő és Papp Elek.

A kormány részéről jelen vannak: Werkele Sándor miniszterelnök, Hieronymi, Andrássy, Lukács, Szilágyi Dezső, Eötvös, Festetics miniszterek.

Elnök jelenti, hogy Ürményi Bernát lemondott a könyvtári bizottsági tagságáról.

Jelenti továbbá, hogy a miniszterelnök átirata szerint a felség köszönettel fogadta a

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Utikaland.

— Irta: E. —

Hárman ültek a gyorsvonat első osztályú kocsijában, — két ember és egy angyal.

Az emberek férfiak voltak, az angyal ellenben nő volt. A legszebb szőke asszony, a ki valaha Budapestről Aradra utazott gyorsvonaton.

A férfiak dühösesek voltak, a nő unatkozott.

A férfiak azért dühöngtek, mert ketten voltak, a nő azért unatkozott, mert egyedül volt.

A férfiak a nőt nézték, a nő az ablakot nézte, az ablak a kék égre nézett.

Végre az egyik ur, a ki kopasz, kövér és kicsiny volt, kiszállott; a másik ur, a ki magas mosolygós és mustárkereskedő volt, magára maradt a szőke angyallal.

A magas, mosolygó mustárkereskedő összedörzsölte a kezét és így sóhajtott fel:

— Ahá!

Azután megint összedörzsölte a kezét, megint mosolygott és újból így sóhajtott fel:

— Ahá!

A gyorsvonati angyal szintén összedörzsölte a kezét és ésitott.

— Ez biztatás gondolta magában a magas és mosolygó férfi. Újból összedörzsölte kezét és így sóhajtott fel:

— Hajhaj!

A szép szőke asszony lehunyta a szemét.

— Ez biztatás, gondolta magában a magas és mosolygó ur. — Szellemes leszek.

A szép asszony megint felnyitotta a szemét.

— Ez biztatás, bátorította önmagát a magas és mosolygó ur, — nagyon szellemes leszek.

Megint összedörzsölte a kezét és így szólott:

— Nagysád nem spanyol ugy-e?

A szőke angyal kissé elbámult, azután azonban a világ legédesebb csengő hangján felelt:

— Valóban uram, én nem vagyok spanyol.

A magas és mosolygós ur megint összedörzsölte a kezét.

— Nagyon örvendek. En sem vagyok spanyol. En Teherán Filemon mustárkereskedő vagyok nagyban.

— Nagyon szép.

— Alapítva 1823-ban. Kivitel Európa minden államába.

— Igazán nagyon szép. — Es az angyal újból ésitott.

Pompásan megy, konstataulta csöndesen Teherán. Csak előre.

— Hanem szép időnk van, nemde nagysád?

— Oh igen szép időnk van uram.

— Tegnap azonban rossz idő volt, nemde nagysád?

— Tegnap valóban rossz idő volt uram.

— Ki tudná, vajjon holnap milyen idő lesz, nemde nagysád?

— Isten tudja, milyen idő lesz holnap, uram.

Ő szeret, suttogta önmagában Teherán és összedörzsölte kezét.

Lágyan, érzelmesen, szinte melankólikusan folytatta tovább;

— Az időjárás olyan változékony, nemde nagysád?

— Valóban, az időjárás nagyon változékony uram.

— Akárcsak — a női szív, óh nagysád!

— Ne mondja uram!

— De mondom nagysád. Akárcsak a női szív. A férfi — az szeret és meg...

Az angyal kissé hátrább, Teherán kissé előbb huzódott. Az angyal hirtelen közbevágott.

— Mondja csak uram, egészséges tüdeje van Önnek?

Teherán Filemon felhuzta a homlokát.

— Hogy egészséges tudom van-e? Bá-

Ház ujevi hódoló szerencsekívánatait. (Felkiáltások: Nem halljuk!) Méltóztassanak hallgatni, akkor majd hallani fognak. (Helyeslés.)

Jelenti, hogy a kormány az Adria elnökévé Nikolios Fedor bárót nevezte ki.

Wekerle Sándor dr. miniszterelnök jelenti, hogy az új kormány megalakulása érdekében folyó tárgyalások még nincsenek befejezve, így kéri az új kormány megalakulásáig az ülések elnapolását. (Helyeslés.)

Helffy Ignác a válság lefolyását alkotmányellenesnek mondja, és ezért ha ezt csak egyszerűen tudomásul vesszük, az ország joggal megbotránkozik. Egyébként hiszen majd lesz idő arra, hogy ezt még megbeszéljük.

Madarász József hozzájárul az elhalasztáshoz, ámátor abban a hitben van, hogy a válság lefolyását majd szóba teszik később. De az elhalasztást csak szombatig szavazza meg.

Polónyi Géza (Nagy zaj jobbfelől.) a válság lefolyásáról a magáét később mondja el, most azt jegyzi meg, hogy a legközelebbi ülés napját felesleges meghatározni, mert az elnök majd ő-szehívja az ülést ha kell. (Helyeslés.)

A ház a miniszterelnök javaslatát fogadta el.

Hitelesítették a mai ülés jegyzőkönyvét.

Ülés vége délelőtt 1/2 12 órakor.

Aradváros közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, január 9.

Arad város törvényhatósági bizottsága tegnap tartotta az évben első közgyűlését, mely rendkívül izgatottan folyt le, mivel az alkalommal került tárgyalás alá Reisinger Sándor ismeretes cikke, mely lapunkban jelent meg és óriási izgatottságot keltett a polgárság között.

A cikkben azt állítja Reisinger Sándor, hogy a csatornázási munkálatoknál a város sok ezer forinttal megkárosodik, és a munkáknál használt anyagok sem felelnek meg a követelményeknek, minél fogva a nagy műtartossága sincs biztosítva.

A tegnapi közgyűlésen interpellációt intézett ez ügyben Múlek Lajos a polgármesterhez és a városi főmérnökhöz.

Az interpellációra mindketten azt felelték, hogy a cikkben foglalt állítások alaptalanok, mert a munkálatokat szabályszerűen teljesítik a vállalkozók.

A közgyűlés, az ügyet behatóan tárgyaló válaszokat örvendetes tudomásul vette.

mulatos tudom van. Tagja vagyok a szabad-
usok együletének és az Aluminium-hang dal-
egyletnek, ha tudnám, melyik a nagysád dala?
A szőke angyal mosolygott.

— Sohasem volt önnek asthmája, kedves
uram, — sohasem?

— Asthmám? Soha nagysád! Tagja va-
gyok a távgyaloglók szövetségének. Oh ha
nagysádot Kelet-Indiáig kellene is gyalog...

— Köszönöm, édes barátom, — de mond-
ja, mellbeteg sem volt soha?

— Az egész családomban nem volt egy
mellbeteg. Tagja voltam egy északsarki expe-
dicióknak. Csodálatos dolgokat hoztam onnan
magammal. Oh nagysád, ha megengedné...

— Ön nagyon kedves, uram! Tehát egész-
séges, jó tüdeje van ugy-e?

— Remek tudom van, nagysád.

— Ugy hát nem tagad meg tőlem egy
szívességet?

Teherán úgy ugrott fel, mint egy gum-
milabda.

— Parancsoljon nagysád, rendelkezék az
életemmel.

— No annyit nem kívánok. Fújja fel ké-
rem a szélpárnámat. — Aludni sze-
retnék.

Még ezzel nem fejeződött be ez a kérdés,
mivel Szilárd Emil mérnök hasonló állita-
sokat tartalmazó beadványa még elintézés-
re vár.

A gyűlésről következő részletes tudósítást
közöljük:

Fábián László főispán megnyitván az
ülést, kéri a törvényhatóságot, hogy hallgassa
meg Múlek Lajosnak a csatornázás ügyé-
ben bejelentett interpellációját.

Múlek Interpellációja:

Múlek Lajos a városi törvényhatóság
tagja emelkedett fel ezután a következő
beszédet mondotta:

Tisztelt közgyűlés! Engedtessek meg
nekem, hogy a tárgyalásra kitűzött ügyek
előtt egy, a várost érdeklő ügyben interpellá-
ciót intézzek a polgármester, illetve a fő-
mérnök urhoz. Nincsen kétség benne, hogyha
a vízművek létesülnek, messzeidőkre hord-
erővel bírnak eredményeikben, s éppen azért
nem lehet csodálkozni a felett, hogy a lakosság
minden rétege érdeklődik azok létesítése
mozzanatairól, s laikus, szakértő, mindenkor
kimutatja rokonszenvét, esetleg ellenszenvét,
a vízművekkel szembe elfoglalt álláspontját,
s mert ez így van, nagyon természetesnek
találom, hogy pro és contra kimerítettek a
nézetek, melyeknek egyike-másika a város
anyagi és morális érdekeivel járnak karöltve.
Nagyon természetesnek találom, hogy ki-ily
nagy munka megbíráására vállalkozik, mielőtt
a vádakat felhozza, lelkismeretesen meg-
győződik a vád alaposágáról, vagy való-
színűségéről, mert nagyon lelkismeretlen dolog-
nak tartanám, ha valaki csupán feltűnési visz-
ketegből olyan módon kívánna nyilvánosságot
elő lépni, hogy azáltal kellemetlenségeket
idézzon elő. Elsősorban az „Aradi Köz-
löny”, majd ennek nyomán az „Aradi Hir-
adó” s az „Arad és Vidéke” cikkek-
ben foglalkoztak a csatornázás dologával.

A cikk vádakkal van telve és tenorja oda
terjed ki, hogy a város több ezer forintig van
a csatornázással megkárosítva, és nemcsak hogy
meg van károsítva, de hogy a meg nem felelő
anyagok használata folytán a mű maga sem
felel meg a várakozásnak.

Megvagyok győződve, hogy a ki a váda-
kat így felhozta, foglalkozott ugyan az ügy-
gyel, de bizonyos fokon a felületes bírálat,
vagy a nem elég tájékozottság, vagy egyéb
tévedések behatása alatt írta meg e cikket.
Ezt annyival is inkább van okom hinni, mivel
az illető szakemberről rosszhiszeműséget föl-
tételni nincs okom.

A közgyűlés hírlapi polémiába nem bo-
csájtkozhatik, de a nagy közönséget sem hagy-
hatja az ügy felől a maga kétséges hitében.
Nem marad más hátra, mint hogy a polgár-
mester, illetőleg főmérnök felhívassék, hogy a
cikk értékét a maga nivójára szállítsa le, s a
cikk által felzavart kedélyeket megnyug-
tassa.

En tehát a cikkíróról a legjobb hisze-
méséget föltételezve, minden személyirésztől
eltekintve, tisztán a város jól felfogott érdeké-
ben vagyok bátor interpellációt intézni.

Méltóztassanak nyilatkozni az
iránt, hogy a csatornázás műve-
letek város által meghatározott
szerződése értelmében a mű-
szaki követelményeknek meg-
felelően hajtataknak-e végre, for-
dultak-e elő szabálytalanságok
egyesek, a vagy vállalkozók ré-
széről mennyiben jogosultak
a csatornázás ellen irányuló fel-
hozott vádak?

Kérem erre a választ megadni, s azt a
közgyűlés tudomására hozni szíveskedjenek.

A polgármester válasza:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!
Azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy az
interpellációra azonnal válaszolhassak.

Ezt pedig alapítom azon bizottság hatá-
rozatára, melyet a közgyűlés a munkálatok
ellenőrzésére, mint szakbizottságot kiküldött.
A bizottság tegnapi ülésén részletesen tár-
gyalás alá vette ama cikk tartalmát, melyre
Múlek ur célozni szíveskedett.

A bizottság egy tag kivételével, a ki kü-
lön véleményét jelentett be — egyhangulag
kimondotta, hogy az újság cikkben

felhozott vádak alaptalanok,
hogy a munkálat a város érdekei-
nek megfelelőleg lett eddig foga-
natosítva.

Nagyon természetes, hogy a közgyűlés
előtt az a kérdés merül fel, miként lehet illet
irni, mikor minden a maga rendén megy?
Hogy ez egyszerű tévedésnek a következmé-
nye, azt a bizottság, s így hiszem mindenki
be fogja látni, a ki a vállalkozók kötelezettsé-
gét s az ebből folyó költségvetést a kikötött
szerződés alapján bírálja el.

Azonban a cikkíró nem e szerződésből
indult ki, hanem kiindult azon előzetes tár-
gyalásokból, melyeket a város a vállalkozók-
kal évek óta folytatott. Ott felmerült sok oly
dolog, mely a szerződés megkötésénél figye-
lembe sem vétetett. Azóta a közönségnek a
kezében forognak olyan munkák, melyeket
a bizottság a közgyűlés elé terjesztett. Ebben
vannak az árelemzések, súlyok felemlítve, me-
lyek később elejtettek és pedig egy kölcsö-
nös engedmény alapján, mely szerint az
angliások 60,000 frttal lejjebb szálltak az ere-
deti áránál. E szerint lett megállapítva a szer-
ződés, ez alapon a bizottsági tagoknak ki-
adva, közgyűlésen tárgyalás alá véve, elfo-
gadva s végül a belügyminiszter által jóvá-
hagyva.

Világos, hogy a dolgoknak folyamánya a
szerződés alapján ítélendő meg s ez esetben
az előzetes tárgyalásokat alapul venni nem
szabad!! Bizottság kimondotta tegnap is, s a
munkálatok ellenőrzése alkalmával is, hogy
a szerződés s a munkálatok ed-
dig teljesítése a városnak tel-
jes garanciát nyújt a jövő-
dőre.

Van egy pont a cikkben, mely azt mondja,
hogy az angolok által szállított agyag-ösövek
nem jók. A bizottság konstata, hogy a kér-
déses ösök nemcsak kielégítőek, hanem ha-
tározottan jók. A vascsövekről ugyancsak ezt
mondhatom. Végül pedig a törvényhatóság
megnyugtására kijelentem, hogy én, ki bár
szakember nem vagyok, a tárgyalások veze-
tése alkalmával teljes erővel igyekszem oda
hatni, hogy az angolok a szerződést betart-
sák s hogy a munkálatok szakemberek által
kellőleg ellenőriztessenek.

Egyebet nem válaszolhatok, de bennem
is megvan a meggyőződés s bizton állithatom,
hogy a dolgok ma úgy folynak, ahogy foly-
niok kell.

Viragh főmérnök beszéde:

Tisztelt közgyűlés! Arad közönsége a
csatornázási munkák ellenőrzésére egy bizot-
tságot küldött ki, mely bizottságnak kötele-
sége, hogy örökdjék a felett, hogy ugy a fel-
használt anyagok, valamint az anyagok fel-
használásával együtt teljesített munkák min-
den tekintetben megfelelnek-e a követelmé-
nyeknek? Ennek a bizottságnak elnöke a
polgármester. Midőn a törvényhatóság nekünk
a megbízást adta, megadta a direktívákat is,
amelyekhez magunkat mindenképen tartan-
unk kell.

Ez volt a vállalkozók által benyújtott, le-
tárgyalt, jóváhagyott költségvetés, a részlet-
tervek és a szerződés. Ezek és semmi egyéb
nem szolgálhatott szinórmértékül a bizottság-
nak eljárásában; s a bizottság, legalább a
hogy lelkében meg volt győződve s a hogy
tegnap ki is nyilatkoztatta, hiven járt el kö-
telességében. Az építéshez felhasznált anyago-
kat nemcsak előzetesen, de munkaközben is
számtalanszor úgy egyenként, mint csoporto-
sulva, mint bizottság felülvizsgálta, átnézte s
azokat jóknak találta. S a mellett azt a meg-
győződést szerezte, hogy az anyagoknak fel-
használása és a munka melyet a szerződés ki-
kötött, kifogástalanul és a műszaki követel-
ményeknek megfelelően lett teljesítve.

Erről tanuskodik a bizottság számtalan jekve,
melyben kijelentik, hogy megvizsgálták az
agyag- és vascsöveket, azok súlyát és erő-
képességét, azokat s azt kifogástalannak talál-
ták. Ezeket előreboosátva ítétek ama bizo-
nyos hírlapi cikkekre; annak a kiindulási pontja
egy árelemzés, arra hivatkozik elejétől végig.
A hírlapi cikk azt mondja, hogy ezt az ár-
elemzést készítették és beadták az anglus
vállalkozók.

Tisztelt közgyűlés! Mindenekelőtt ki kell
jelentem, hogy sem a vállalkozók által
1892-ben beadott ajánlatban, sem ezen ajánlat
keretén kívül az anglusok részéről árelemzés
be nem terjesztetett. Az itt előttem fekvő

jelentés egy hivatalos jelentés, egy hiteles fordítása az eredeti anglus beadványnak. Ebben az állomáshoz szó sincsen a azt az elnök két bizottsági tag a többi iratok között sem találta meg, miután ma már nem létezik. Hogy azonban a cikk helytelenségét bizonyítsam, elmondom az árelemzés történetét. Az anglusok beadtak egy műszaki leírást és egy költségvetést, melynek végeredménye 838,000 forint volt. A város Barcza Károly kulturmérnököt kérte föl szakértői vélemény megadására. A bizottságban aztán felmerült az apróbb tételek tárgyalásánál, hogy mi okból kerül egy és más dolog ennyi, vagy annyi összegbe?

Ennek meghatározására felállítottak egy árelemzést, aztán megkérdezték az angolok számítását a azt egy másik rovatba bevezették. Így keletkezett az angol ajánlat mely magán tájékoztató szolgált, voltaképpen be sem adatott s melyből a cikkíró támadásai alapját meríti.

Mi lett az eredmény?

Barcza a tételekből kiszámította, mennyibe kerül a munkálat az ő s menyibe az angolok költségvetése szerint. Volt egy 600 ezer s egy 830,000 forintos költségvetés. A különbség szembeötlő volt, keresték az okokat, s véül kihozták, hogy a hazai becslésben tévedések vannak s hogy az angolok költségvetése tul-árakat tartalmaz. A rektifikált hazai becsléssel a Barcza költségelírásánál fölemelkedett az angolok pedig 70,000 forint engedvén az ő költségvetésük is megváltozott. Így ezek egyike sem állhatott meg mert folyamatosan volt az analysis, mely alapja a számvetési műveleteknek. Így születtek meg a középüti műveletek. Így indultak meg a t. közgyűlés jóváhagyása mellett a tárgyalások. És miután az előző költségvetések egyike sem állott meg, tehát készült egy új költségvetés, mely a végleges tárgyalások alapját képezte, s ez az, a mely jelenleg is hozzá van csatolva a szerződéshez. Mivel pedig, a mint előadtam, az egész költségvetés egyike sem maradt meg, természetesen nem állhatott meg azok részletezése, az árelemzés sem.

Ezek után áttértek kérdéses hírlapi cikk tulajdonképeni meritumára. Ott első sorban az van felemlítve, hogy a vállalkozók által felhasznált könyvtárak nem felelnek meg a követelményeknek, mert ott vannak a jobb s olcsóbb Zsolnai féle csövek is; a bizottság megvizsgálta a csöveket s meggyőződött, hogy azok jók, s hogy azokkal lehet folytatni a munkálatokat. A cikkíró által nagy hangon hirdetett anyagcsövek pedig, melyekből a polgármester apecsét alattok érkezett, nemcsak nem jobb az alátalozás által használtaknál, de sőt azoknál jóval mögötte maradnak. Ezt a bizottság konstataálta s egyhangulag kimondotta.

A második kifogás, hogy a csövek nem lettek kiselőjezők; de igenis kilettek selejteztve, legelőször a gyárban, honnan a vállalkozók vették, kilettek selejteztve a helyszínen többiben, a mint hogy azt a polgármester a szakbizottság elnöke és azok jekvei igazolják. Azt mondja a cikkíró, hogy a csövek nem lettek alátalozva: ez való, ez igaz. Eltekintve attól, hogy a szerződésben s a költségvetésben az alátalozás nincs fölvéve, minden mérnök ember, ki valaha agyagsöveket látott letenni tudja, hogy kivéve, a hol a talaj az alapozáshoz alkalmatlan, alátalozás nélkül ágyat csinálnak neki, lefektetik és betemetik.

Az árelemzésnél azt mondja, hogy az alátalozás tetemes összeget emészt fel. Az alátalozás helyenként tényleg megtörtént, de az azokért járó díjat a bizottság fölösztotta a csatornázás összes métereire úgy, hogy az alátalozás költségeire folyó méterenként 42 krt vett fel a költségvetésbe, mert t. közgyűlés azt elképzelni sem lehet, hogy egy folyó méter alátalozást előállíthasson valaki. Csakis az átlagos számítás eredményezhette, hogy az alátalozás 17,000 eredményezze 6000 frtba került, nem is tekintve, hogy pld. az alsómolnár utczában nemcsak alátalozás, de betonozás is szükségessé vált. A cikkíró következőleg a vascsöveket vádolja s azok súlyát kifogásolja. A vascsövek súlya sem az 1892-iki tárgyalásokban, sem a jelen szerződésben felvéve nincsen. A bizottság csakis ama szokásból törvénynyé vált megállapodást vehette alapul az eljárásában, mely egész Közép-Európában divik. Az átmérő a vascső vastagságával és

súlyával bizonyos arányban növekszik, vagy apad, s azzal a minimális nyomással, melyet a cső kiállani képes. A bizottság a vascsövet nem az előírt 2-7 atmosféra nyomásnak, de 18 atmosféra nyomásnak tette ki, s ez uton szerzett azok tartósságáról megdönthetetlen bizonyosságot, eltekintve attól, hogy a csövek súlyának nagyságáról és helyességéről a vasúti hiteles súly bizonylatokból meggyőződött.

Ezzel t. közgyűlés kimerítettem volna azon dolgokat, melyek az említett hírlapi cikkre vonatkoznak, s mivel nem akarom a tek. törvényhatóság szives türelmét továbbra igénybe venni, kérem válaszat tudomásul venni (Általános helyeslés.)

Válasz a válasza.

Müller Lajos dr. rövid szavakkal válaszolt az interpellációra adott válasza. Válasz beszéde után még inkább meg van győződve arról, hogy cikkíróit korántsem vezette rosszhiszeműség, csupán tévedés s helytelen inkább örvend, hogy afőmérnök a helyzet tisztáztá tartá föl. Az ő felszólalásának is csak az volt célja, hogy Arad város megkapja az ő megnyugvását és e megnyugvással nézhessen a nagy mű létesítése elé. A válaszokat tudomásul veszi s kéri a szakbizottságot, hogy a jövőben is az eddigi lelkiismeretességgel teljesítse kötelességét.

Müller Károly beszéde.

Minden félreértés kikerülése végett előre is kijelenti, hogy egyaránt nem akarja érinteni, sem a kiküldött bizottság szakértelmét, sem annak megbízhatóságát, még kevésbé annak t. elnökének helyes eljárást. De szakértő az is, a ki a közlemény írását és a bizottság egyik szakértő tagja szinte azon állásponton áll, mint a közlemény írója, teljesen alaptalannak nem mondható a közlemény. Azt is el kell ismernünk, hogy egy elégtelenségi moraj van a városban a vállalkozók ellen, ha tehát azt akarjuk, hogy az elégtelenség csirájában fojtassék el, egyszerűen napirendre nem térhetünk felette, hanem ki kell lépnie magának a törvényhatóságnak és erkölcsi súlyával megdönteni a közlemény vádpontjait. — Ha ezt nem tesszük ma és később a közlemény csak egy pontja valóban bizonyul, a kiküldött bizottságnak megvédése már nem fog sikerülni közgyűlési határozattal. — Szól azért anélkül, hogy hitelt adna a közleménynek, helyesnek ismeri a válasz tudomásul vételét, de egyben kéri azt is kimondani, hogy úgy az eddigi mint az esetleges megjelent közlemények valódisága vizsgálattal meg a kiküldött bizottság által és tatesek jelentés a közgyűlésnek, hogy a már-már lábra kapott bizalmatlansági moraj a vállalat ellen megnyugvást keltsen mindenkiben, hogy a város megkárosítva nem lesz és a mű megfelel szerződésbeli követelményeinek. A választ, különben tudomásul veszi.

Müller Károly után Heeger Ernő szólalt fel. Szerinte, mikor konkrét panasza nincsen, akkor érdemleges tárgyalást megkezdeni nem lehet. A polgármester és a főmérnök a választ megadta s abból mindenki meggyőződhetett, hogy az angolok a munkálatokat a szerződés értelmében teljesítették. Itt a közgyűlés az interpellációból kifolyólag bizalmi kérdéssel áll szembe. A válaszokat tudomásul venni a közgyűlésnek kötelessége; tartozik ezzel a csatornázási bizottság tagjainak, kik kivétel nélkül tisztességes becsületes emberek. (Eláll! Eláll! Halljuk! Halljuk!) A kinek panasza van, az jöjjön egyenesen a közgyűlés elé. (Eláll! Eláll!) Kéri a válaszokat tudomásul venni, a hiteles jegyzőkönyv beterjesztése reményében. (Általános helyeslés.)

Sala Gyula Müller indítványa ellen elvileg nincs, csak formailag van kifogása. Ha a közgyűlés elfogadja, akkor igaznak ismeri el a cikkben felhozott vádakat, ha pedig a Müller Lajosnak adott válaszokat, akkor bizalmat szava az csatornázási bizottságnak, melyet csak nagy nehezen lehetett összeállítani, s a melynek újból megalakítása nem csak hogy nagy nehézségbe ütköznék, de csaknem lehetetlen is volna.

Ha azonban a közgyűlés kívánja a vizsgálatot s azt elrendeli, én nem félek a tőle s emelt fővel állok elébe. A csatornázási dolgok több bizottságon át megvitattva mennek keresztül s ha esetleges rendellenességek merülnek fel a vízművek létesítése körül, úgy

azok egyenesen a bizottságból jutnának a közgyűlés elé. Kérem a válaszok tudomásul vételét.

Egyhang: tudomásul vesszük, de hát a hírlapi cikket?

Sala Gyula: A bizottság nem vette figyelembe a hírlapi cikket.

Müller Károly: Nem, nem, csak azt a mi benne volt!

Sala Gyula: Azt sem! (Általános derűtlenség.)

Ezután a közgyűlés az interpellációra adott válaszokat tudomásul vette.

Még egy interpelláció.

A napirend előtt Mittner József is felszólt. Kérdést intézett Sárkot Domokos főkapitányhoz, minő alapon valósítatik meg az az intézkedés, hogy a háztulajdonosok által az utczán ültetett fa a város tulajdonát képezi, illetve indítványt tett arra nézve, hogy az intézkedés életbeléptetése előtt ültetett fák kivételének e szabály alól.

Sárkot Domokos főkapitány ismerteti az intézkedés jogos voltát. Feleletét a közgyűlés helyeslőleg vette tudomásul, elvetvén az indítványt.

Sala Gyula polgármester havi jelentését tudomásul vették.

A napirend.

Szabolcs vármegye átiratát az országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezeteknek a vármegyei közszégi és árvavagyonok biztosítása tárgyában tudomásul vették.

Sala Gyula polgármester előterjesztését a törvényhatósági bizottsági tagoknak a szakbizottságba való beosztására vonatkozólag tudomásul vették.

Arad város központi választmánya az aradi választó kerületben kiigazított és 1886-dik évben érvényes bíró országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékét megörzés végett beterjesztte.

A tanács az 1895-ik évi lézsesvilágítási naptár megállapítására nézve beterjesztette jelentését, mit tudomásul vettek, elfogadván azt az indítványt, hogy az 1896-ik évre kező helyett három változást eszközölhessen — a tavaszi és őszi hónapokban — a világítási időpontokban.

A városi közigazgatási bizottságból kilepett öt tag helyébe megválasztottak: Müller Lajos, Vizer Péter, Varjassy József, Szilágyi Ede és Schusztér Ilés dr.

Sala Gyula polgármester előterjesztésére megválasztottak a számonkérés szék tagjaivá: Péterffy Antal és Tarjányi Vilmos.

Sala Gyula polgármester előterjesztését az igazoló-választmány, a lovatató-bizottság és a sorozó-bizottság megalakulására vonatkozólag tudomásul vették.

Ezután megejtették a választásokat. Adóügyi tanácsnokká Kádas Kálmán első aljegyzőt, helyébe első aljegyzőt Vannay Gyula polgármesteri fogalmazót választották meg közfelkiáltással.

Kádas Kálmán, ki 17 év óta egyik legbuzgóbb tagja a városi tisztikarnak, meleg szavakkal köszönte meg a benne helyezett bizalmat, igérve, hogy fontos állásában lankadatlan szorgalommal dolgozván, mindenben a méltányosságot és polgártársainak érdekét fogja szem előtt tartani.

A polgármesteri fogalmazói állásra vonatkozólag a pályázat kiírdetését elrendelték s megbízták a polgármestert, hogy a pályázat eldőltségéig helyettesít alkalmazzon.

A tanács jelentését a kávéház, kávéház és fogadó üzletekre nézve fennálló szabályrendelet némely szakaszainak tárgyában, tudomásul vették.

Az aradi Kölcsey-egyesület kérvényére az 1896-ik évben megtartandó nemzeti ünnepek költségeinek fedezésére 100 frtnyi segílyt szavaztak meg.

Heeger Ernő indítványára a kerületi orvosok lakóhelyeire vonatkozó kérdés tárgyalását az idő előhaladottsága miatt a jövő közgyűlésre halasztották el.

A belügyminiszter intézkedését, az 1894. évi költségvetés jóváhagyása tárgyában tudomásul vették s megbízták a tanácsot, hogy a többlet fedezése miatt kivetendő 46%-os pótdó iránt tegye meg a szükséges intézkedéseket.

Ezután az aradi fa- és fémipari szakiskola ügye került tárgyalás alá. A kereskedelmi miniszter tudvalevőleg azt az ajánlatot tette a városnak, hogy építse fel a szakiskolát, mely államilag fog felszereltetni és 2000 forint évi bérösszegben is részesül érte a város. A közgyűlés egyhangulag az ajánlat elfogadása mellett nyilatkozott. A tanács is pártolólág terjesztette a közgyűlés elé az ügyet.

Haszonbérleti szerződések jóváhagyása és kisebb ügyek elintézése után a közgyűlés véget ért.

IDŐJÁRAS.

Legyezmás: reggel 7 órakor 753.2 milliméter. délután 3 órakor 750.5 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 3.0, délután 2 órakor C° + 5.2. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 4. délután 2 órakor DK. 6. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Január 10. —

Borult. — Havas eső. — Fagyponthoz közeli hőmérséklet.

HIREK.

Január 10. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Rem. Pál. — Protestáns naptár: Rem. Pál. — Görög-keleti naptár (december 29.): Apró szentek. — A nap két 7 óra 48 perccel, nyugozik 4 óra 28 perccel.

Szabadegyházi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölessy-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 2—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Január 14. Aradmegye első évnegyedes közgyűlése.

Január 16. Aradmegye és Aradváros közigazgatási bizottságának ülése délelőtt 9, illetve délután 4 órakor.

Arad egy esztendeje.

— Az 1894-iki népmozgalom. —

Most vettük P o s g a y Lajos dr., Aradvárosi tisztii főorvosának hiteles jelentését, mely arra vonatkozik, hogy az 1894-ik esztendőben városunk lakosságának népmozgalma miként alakult? Orvendetes adatokat tár fel ez a statisztika, a mennyiben kimutatja, hogy az elmúlt évben Arad lakossága tekintélyes számmal gyarapodott, dacára annak, hogy az elhunytak száma is elég magas. A jelentés adatai itt következnek:

1894-ben városunk területén élve születtek összesen 896 fiú, 773 leány, együttesen 1673 lélek. Az új szülöttek közül 282 törvénytelen, 22 pár pedig iker. Szomszéd községbeli illetőségű 114, aradi illetőségű 1559. A születések évi arányossága 33.3 pro mille.

Meghalt a városi lakosságból összesen 1254 lélek és pedig 672 fiú, 582 nőnemű. Ezek közül idegen 140, aradi illetőségű 1114. A halálozások évi arányszáma 25.2 pro mille. Halva született 97 csecsemő.

Összevetve a két végszámot, az aradvárosi újszülöttek száma az elhunytakét 445-tel haladja felül.

Aljón itt Hymen-rovatáról is a statisztika. A múlt évben 447 pár házasult, ami az előző évekhez képest egy kis visszaesést mutat.

Könnyebb áttekinthetőség végett közlünk egy összehasonlító táblázatot a legutóbbi évek népmozgalmi adatairól. — Ezek legelőkelőbb bizonyítanak Arad lakosságának szaporodása és a mellett, hogy a halálozások száma évről-évre csökken. Ime:

Év	Született	Meghalt	Házasult
1891	1543	1514	348
1892	1548	1594	426
1893	1640	1861	460
1894	1673	1254	447

— A hivatalos lapból. A királyi királyi szabadjai Márfy Agost pénzügyminiszteriumi második államtitkárnak, kitűnő érdemei elismerésül, a Szent István-rend kiskeresztjét díjmentesen adományozta.

— A fekete-gyarmati jegyző. Z a c h a r i á s József, a volt fekete-gyarmati jegyző, tudvalevőleg némi inkorrektégeket engedett meg magának és nem tett eléggé különbséget a község pénze és a saját vagyona között. Ennek következtében letartóztatták. Minthogy azonban még egyre jelentkeznek áldozatok, akiknek pénzét a jegyző elkezelte, F á b i á n László főispán — mint annak idején megirtuk — B a l á z s vármegyei számvevőt kiküldte Fekete-Gyarmatra, hogy a községi számadásokat az utolsó tíz esztendőről felülvizsgálja a tapasztalatairól nyomban jelentést tegyen. Balázs, mint levelezőnk írja, eljárt küldetésében, s befejezte a vizsgálatot. Kiderítette, hogy Zachariás 1400 forintot sikkasztott el a községi pénzekből. Az aradi pénzügyigazgatóság most szintén kiküldte megbízottját Fekete-Gyarmatra, hogy az állami adókönyveket is vizsgálja meg, vajjon nem látszanak-e meg azokon is Zachariás gazdálkodásának nyomai.

— Arad közegészségügye. P o s g a y Lajos dr. Aradvárosi tisztii főorvosa, az elmúlt december hónapról a következőket jelenti: A közegészségi állapot, hasonlólag az előző havhoz, kevésbé volt kedvező. A betegülések, az időjárás folytán, különösen a fertőző kórfarmák, szaporodtak. A városi illetőségűek halálózása azonos a novemberi és a városi újszülöttek száma azt 58 esettel felülhaladta. Tulnyomó számban jelentkeztek a légzőszervi hurutos és gümőkóros betegülések. — A csúgyakoribb lett. A járványos kanyaró nagyobb kiterjedést vett s 109 új esete volt bejelentve, halálózást nem okozott. A difteritisz 10 esettel volt több mint novemberben. Bejelentetett 88 esettel, melyek közül 10 végződött haláloosan. A kórházba szállított 27, vérsavóval kezeltetett 25. Ezek közül a halálózás volt 20 százalék, a többieknek 39%. Más ragályos járványos természetű betegség egyes esetekre szorított. A trachoma 2 új esettel szaporodott, gyógyult 1, a hó végén kezelés alatt maradt 8, kik közül a kórházban van 3, idegen 3. Elhalt összesen 104 egyén, ezek közül 57 fiú, 47 nőnemű, idegen 16, városi illetőségű 88. A városi halálózásból esik a belvárosra 25, Sarkadra 10, újtelepre 2, Pernyáára 23, Gájra 6, Ségára 5, Polturára 1, tanyákra 3. A kórházban kimúlt 13. Fő halálokok: veseszületett gyengeség 12, rángás 5, tüdővész 24, tüdőlob 5, agybaj 4, szivbaj 6, hashátyalob 1, torokgyík 1, difteritisz 10, hagymáz 1, bélhurut 5, veselob 2, rák 5, elmekór 2, gyermekágyibaj 3, orbanoz 1, genyver 1, végelgyengülés 10 stb. Baleset 1, öngyilkosság 2, halva született 12. Az összes elhaltak közül orvosoltatott 87. A városi halálózás évi aránya e hóban (a polgári népességhez képest) 23.9 pro mille. Korra nézve elhunyt a városi lakosságból 1 évig 28, 2—5 évig 8, 6—10 évig 6, 11—20 évig 2, 21—30 évig 7, 31—40 évig 4, 41—50 évig 10, 51—60 évig 11, 61—70 évig 3, 71—80 évig 7, 80 éven felül 2. Elve született összesen 159 (42-el több mint novemberben), ezek közül 86 fiú, 73 nőnemű, törvénytelen 21, iker 3 pár, szomszédközségbeli illetőségű 13. A városi újszülöttek évi aránya e hóban (a polgári népességhez képest) 39.6 pro mille. Házasult 13 pár. Orvosrendőri hullaszemle tartatott 7 esetben, orvosrendőrileg vizsgáltatott 103 letartóztatott egyén. Halálos baleset: 1 vízbezuulás, öngyilkosság: 2 lövésület. A dajkált kisderek létszáma volt a hó végén 206.

— Wekerle új névjegyei. Lapunk egyik barátja érdekes meglepetésben részesít bennünket. Egy névjegygyel ajándékoz meg, a melyet — minden kommentár nélkül itt mutatunk be hű másolatban:

Dr. Wekerle Sándor,
Nagybánya város országgyűlési képviselője.

A volt miniszterelnök tehát teljesen el van készülve az egyszerű polgári életre, sőt, amint ebből a névjegyéből kitűnik s a hatalomtól megvált államférfiaknál rendszeren tapasztaljuk, tényleg keresi az egyszerűséget. Valószínű azonban, hogy az emberek erre a névjegyre is adnak valamit!

— Községi bíróválasztás. S z e n t l e á n v. f a l v á n a lemondás folytán üresedésbe jött

községi bíró hivatalát a napokban töltötték be választás után. Levelezőnk tudósítása szerint községi bíróvá egyhangulag P i k ó Mihályt választották meg.

— Mi a divat? Nem a női divatról szólnunk ez egyszer, hanem a férfi divatról. Tudjuk, hogy a férfiak, kik a szebbik nemre szeretik ráfogni, hogy hű és sokat ad a külsőre, maguk is nagyon érdeklődnek az iránt, milyen határozatokat hoz a divat ügyében Páris meg London. Hát sok új az idén nem történik. Az, ami újítás és elég feltűnő újítás lett volna: a színes frakk, amely már a múlt évben egész forrongást idézett elő, elmarad és ismét csak a fekete frakk lesz szalonképes. A bali-ing himzett mellű lesz és a plasztont a közepe egy apró gyémántgomb tartja össze. A bálakon a nyakkendő feltétlen fehér, ebédeken, estélyeken fekete. Háziasabb jellegű estélyekre az urak ölthetnek szmokingot, Ferencz József-kabátot és szakettet is. A legeslegújabb divat, amely eddig csupán elsőrendű londoni szabócégektől került ki, és csak a legnagyobb gavallérokon látható, a bársony galléros szakett. Ez rendkívül elegáns és szép és valami különös finomságot kölcsönöz az egész toalettnak. Utczára leginkább a sötétkék vagy barnás, durva szövésű angol kelméket viselik. A selyem ésarok még mindig divatban vannak, leginkább hordják fénytelen fehér ripszelyemből és törökös mintázattal. Nagyon szép egy ilyen esarokban egy antik nyakkendő-tű. A kalapokat még mindig széles karimával készítik, sőt most már a csilindereket is széles karimával látják el. Gyűrűket is hordanak ismét a gavallérok, de csak a kis ujjon. Parfümök közül leginkább virágillatok lesznek a kedveltek, úgy mint: a fehér róza, a rezeda, az ibolya és a rendkívül kellemes, de gyöngye gyöngyvirág. Ez és az ibolya kizárólag női parfümök.

— Előléptetések. Mint a hivatalos lapban olvassuk, a pénzügyminiszter Z b o r a y Jenő számellenőrt számvizsgálóvá, R a d u János számtisztet pedig számellenőrré léptette elő.

— A makói járásbírószágot tisztelgése. M u s k ó Sándor szegedi kir. törvényszéki elnöknek kuriai bíróvá és B e r n á t h Géza szegedi ítélő táblai tanács elnöknek táblai elnökévé történt kinevezetése alkalmából folyó hó 6-án — írja levelezőnk — a makói kir. járásbírószágot ünnepélyesen tisztelgett. A tisztelgőket D ó s i t s Sándor járásbíró vezette, kivel K á d á r Akos, B r ü k k Ede kir. albirák, S z e l e s György aljegyző és T o l d y Alajos telekkönyvvezető mentek. A küldöttséget mindkét helyen igen szívesen fogadták, Muskó Sándor pedig elismeréssel emlékezett meg a makói járásbírószágot ritka ügy buzgalomáról.

— Az újszentannai szocialisták. A nép kebelében még mindig akadnak újabb és újabb elemek, amelyek nincsenek megelégedve a létező állapotokkal és folyton forronganak, folyton bujtogatnak. Legutóbb Újszentannán fordult elő egy kisebb méretű szocialdemokrata mozgalom, amelynek egyetlen főnökét K a b d e b ó Kálmán világosi főszolgabíró már is rendőri felügyelet alá helyezte. — Az esetről tudósítunk az alábbiakban értesít: R a m e t Ottó újszentannai illetőségű, budapesti géplakatos legény az elmúlt év utolsó napjaiban lerándult anyja látogatására a fővárosból. Ezt az időt azonban — mint a tudósítás mondja — más célra is használta fel Ramet Ottó a látogatáson kívül. Szocialdemokratikus elveket kezdett hirdetni a nép előtt, olvasta a „Nép szava” és a „Volksstimme” szocialdemokratikus szikkeket és a tanokat terjesztette. Ez a bujtogatás tudomására jutott az illetékes főszolgabírónak, ki haladéktalanul intézkedett, hogy a később esetleg tényleg veszélyessé válható egyén ártalmatlanná tételére az által, hogy rendőri felügyelet alá helyezte Ramet Ottót. Ilyenformán csirájában fojtotta el a tán később kifejlődhető szocialdemokratikus irányú ártalmas mozgalmat.

— Népesedési mozgalom. Az elmúlt héten ugyanannyian születtek, mint a hányan meghaltak, ami csak nagy ritkán szokott előfordulni. Így született Arad város területén 37 egyén, és pedig 24 fi, 13 nő; ezzel szemben szintén 37 halt el, és pedig 20 fi, 17 nő; az arány a polgári népesedés aránya szerint 42:2 pro mille. — Difteritisz halálozás kettő volt a héten.

— Lövés az ablakon át. Kadarján Juon román pécskai lakos, mint levelezőnk írja, tegnap reggel épen a bekecsét öltötte magára, amikor a zárt ablakon keresztül lövés érte. A golyó a Kadarján mellébe fúródott, s az öltözködő ember szörnyet halt. A meggyilkolt egyike volt azoknak a férfiaknak, akiknek élete a büntető-törvénykönyvvel való szakadatlan összefüggések lánca alatt nem volt egyéb. Alig pár hónapja, hogy legutóbb a fegyházból kiszabadult. A csendőrség nagy buzgalommal keresi a rejtélyes gyilkost, de mindeddig nem akadt a nyomára.

— Oláh ölelkezés. Nagy oláhországból egy tizenöt tagú társaság érkezett Szegedre néhány erdélyi oláh kíséretében Lukácsin és Rátin látogatására, akik most az államfogságban pihennek babéraikon. A vendégek tegnap ölelkeztek össze a martirokkal. Este az egész társaság egy szállodában jó magyar bor és jó magyar cigányzene mellett andalgott „Dácia”-ról, az oláh álmok országáról, dicséretre legyen mondva a primásnak, ugyan csak bölcsen tudta összekeverni a hangulatot, a legbusabb magyarra friss, arra „Dunári”, tetejébe a Rákoczy, vagy más induló következett. A zene és a jó magyar bor lassankint felvillanyozta a társaságot, mely egészen otthoniasan mulatott, amint hogy nem is lehet az másképpen Szegeden, csak egyképpen, hogy aki ott van s kihívó modorral nem érti a magyar érzést, annak föltétlenül jól kell magát éreznie. Nagy ereje van a szegedi klímának. Kijózanító, engesztelő, a sápadt arcz földérül ott, a rossz, háborító álmok pedig eloszlanak.

— Használatra kiadott lovak. Az aradi 8. huszárezred március hó végén 61 lovat ad ki magán használatra. Akik magukat lótarásra elő akarják jegyeztetni, azok jelentkezzenek az ezredparancsnokságnál, hol azonban kötelesek hiteles vagyoni bizonyítványukat is letételezni.

— Tolvajlás a nyílt üzlethől. Levelezőnk írja: Miskolc Péter őszentannai kereskedőt a hét folyamán vakmerő bátorsággal lopták meg. Az esteli órákban Bligysét Flóra jött be az üzletbe és a kézi pénztárból 15 frtot kiragadva futásnak eredt. A káros utána szaladt a vakmerő tolvajnak, de az esti homályban elvesztette szem elől és így elmenekült Biligysét Flóra. Az eset után a faluból is eltűnt és most körözik ország szerte.

— Drágulatos menyasszony. Barthmus Anna aradi leányzóra ránehezedett az isten sujtó keze a betegségbe esett, miért is a kórházba kellett mennie. Magános nő lévén, lezárta lakását, a kulcsát meg kebelbarátnőjére a szerelmes Popovits Rozália leányasszonyra bízta, ki oly hűen őrizte a ház táját, hogy mire Barthmus Anna fölépült 18 osztrák értékű forintnak és 6 darab szép aranygyűrűnek lába kelt a házból. Barthmus természetesen a hűséges öre gyankodott, kit nyomban feljelentett a kapitányságnak. A kapitány kihallgatván Popovits Rozáliát, mikor az beismerte, hogy a lopást ő követte el, többek között kérdé, hogy miért tette?

— Hát férjhez akartam instálom menni, a vőlegényem meg azt mondta, hogy nem vesz elha nincsen semmim. Gondoltam ez a csekélység jó lesz stafirungnak.

— Bartha István subája, meg a szemlái karczos. Bartha István sajtnyi lakos nagyon megszerette a szemlái karczost, egy más valaki meg ép oly mértékben szerette meg az ő ujdont új subáját s így megtörtént az a fura dolog, hogy mire a szemlái karczos elfogyott az üvegből, az ujdont új suba is eltűnt a koosíró. A tettest erélyesen nyomozzák.

— Mikor Posta Györgynek jökedve van. Feigelsbaum János bepanaszolta Posta Györgyöt az aradi kapitányságnál, hogy tegnap reggel a mint a vasutól jött, minden

előjáró és bevezető, avag magyarzó beszéd nélkül kegyetlenül megbícskázta. Kérde a kapitány Postát, hogy ezt miért tette? Hát nem gondoltam instálom, hogy ellenkezésbe jövek a tekintetes törvénnyel, ha hogy jókedvembe lévén, meg aztán karácsony is lévén, ha e szent napon egy nimetet leszúrok.

— Négy mázsa buza. Morodán Jakab morodai lakos, — mint levelezőnk írja — házának padlásán nagyobb mennyiségű búzát tartott. Ebből a gabonából négy mázsát elloptak, a rosszabb időkre való tekintettel Morodán Györgye, Folytyán Juon, Has Györgye, Folytyán Nuczu és Mikara Györgye. A konzorcium öt tagját már le is tartóztatták ezért a csínyért.

— Hő- és légmérés. Időjárás. Aradváros Hasti főorvosának jelentése szerint az elmúlt december hónap a hőmérő legmagasabb állása C° + 8.1 december 5-én délután, legalantabb állása C° — 12.8 december 27-én éjjel jegyeztetett. A légnyomórő állása 777.0 milliméter legmagasabb és 742. milliméter legalantabb pont között ingadozott. Az időjárás mérsékelt hideg, borús, a hónap első felében kevéssé esős, második felében többes havas volt, gyenge széláramlatokkal. Esett 3 nap, havazott 8 nap dara hullott egyszer, esősegett ötször, fagyott 22 nap; ködös volt tízszer. Hófuvá egyszer. A csapadék magassága 68 milliméter melyből hó 50 milliméter. Uralgó szélirány volt a keleti.

— Pályázatok. Irnoki állásra a dunaszerdahelyi járásbírósnál 4 hét alatt; irnoki állásra a nyiregyházi törvényszéknél 4 hét alatt; aljegyzői állásra a veszprémi törvényszéknél 2 hét alatt; bírói állásra a b. gyarmati törvényszéknél 2 hét alatt; aljegyzői állásra a karánsebesi tszszéknél 2 hét alatt.

FYMEN.

Schmidt József, az első magyar biztosító társaság aradi főügynökségének tisztviselője, a napokban tartotta aljegyzését Szuchy József, a Neuman Testvérek gőzmalma főmőlnárjának szép leányával: Irma kisasszonynyal.

GYÁSZROVAT.

† Sas József, az aradi és csanádi egyesült vasutak fővezetőjének temetése tegnap délután 3 órakor általános részvét közt ment végbe a felsőtemető halottas házából. A temetésen az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága és tisztikara testületileg megjelent.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az aradi „Kölcsöy Egyesület” választmánya ma, január hó 10-én d. u. 5 órakor sajtó helyiségében ülést tart, melyre a választmányi ag urak tisztelettel meghívotnak. Tárgy: A jan. 20-ára kitűzött (XV) közgyűlés programja. Az elnökség.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 12. Waggonyári munkások táncszívalma (Waggonyári vendéglő.)
Január 12. Menyecske-bál Schör Albert vendéglőjében.

Január 20. Az aradi könyvnyomdászok táncszívalma a „Fehér kereszt” szál da nagytermében.
Január 26. Az első aradi iparosok betegsegélyző egyletének táncszívalma (Vadember.)

Február 2. Iparos fjak bája (Iparosház.)
Február 9. Az aradi tornászok társasestélye a Krispin-teremben.

Február 15. Az aradi polgári jótékony nőegylet jelmez-bája (Fehér Kereszt.)

(=) Az aradi könyvnyomdászok egylete által január 20-án rendezendő táncszívalomra, mely a „Fehér Kereszt” nagytermében fog megtartatni, a meghívók már kibocsátottak. A rendezőség buzgolkodása után ítélve, ez a legkedélyesebb és a legsikerültebb mulatságok egyikének ígérkezik. Mindazokat, kik ez ideig meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, a rendezőség felkéri, hogy azokért bármelyik nyomdába sziveskedjenek fordulni hol is azonnal intézkedni fognak. Egyben tudatja a rendezőség, hogy jegyek már kaphatók minden nyomdában és Muskát Miksa könyvkereskedésében, családijegy ára 1 frt 60 kr, személyjegy 80 kr, karzati-jegy 40 kr.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

A színház műsora:

Január 10. (Csütörtök) Erdő szépe, színmű.
Január 11. (Péntek) A fősvény, vígjáték.
Január 12. (Szombat) A bányamester, operette, (először.)

Január 13. (Vasárnap) Délután: Liliomfi, énekes vígjáték; este: A bányamester, operette, (másodszor.)

* Színházi hírek. Feuillet gyönyörű romantikus drámája, „A zerdő szépe” kerül ma színpadra a színházban. A főbb szerepek Angyal, Kaczer, Lubrincoz, Novák Benedek, Balassa, Tompa, Gál, Főriss és Bihari kezeiben lesznek. „A fősvény” pénteki előadása iránt élénk érdeklődés nyilvánul a közönség részéről, míg a társulat vígjátéki személyzete a legnagyobb ambícióval készül bemutatni Moliere remekművét, mely itt már régen adatott. A főbb szerepeket Balassa, Rónaszéki, Tompa, Benedek, Főriss, Gál, Csátár, Kaczer, Tolnayné és Novák fogják játszani. A „madarász” szerencsés szerzőjének Zellernek „Bányamester” című operetteje szombaton kerül színpadra először. A próbák már javában folynak a darabból.

* A harmadik. Benedek Elek Magyar-Mese- és Mondavilágából, ez öt kötetre tervezett mesekönyvből a 20. és 21. füzetet kaptuk egyszerre. Amabban véget ér a második kötet, mely már külön is kapható a kezdődik a harmadik kötet egy rendkívül bájos mesével, a Szép Miklós-ról, mely igazi remeke a meseköltésnek. Iesék és helyi mondák váltakoznak a két füzetben is, mind művészi formában megírva. Már szinte fölösleges ajánlanunk a szülőknök és tanítóknök, hogy e könyvet megszerezzék. A Magyar Mese- és Mondavilágról ma már egyhangú vélemény: ez a legszébb, legbecesebb ifjúsági könyv. A Magyar Mese- és Mondavilág még mindig megrendelhető az első füzetétől kezdve a kiadó Athenaeumnál. Egy füzet ára 25 kr 10 füzet 2 frt 50 kr, első és 2-ik kötet ára 3—3frt, pompás diszkóteában egy-egy kötetben száznál több pompás illusztrációval.

* Új idők. Herczeg Ferencz szépirodalmi képes hetilapjának megjelent immár a harmadik száma is. Ez is bizonyítja, hogy az „Új idők” igazi előkelő családi lap, mely a legszigorúbb igényeket is kielégíti. Az eddig megjelent kölémények, melyeket Mikszáth Kálmán, Herczeg Ferencz, Bródy Sándor, Kenedi Géza, Bárony István, Werner Gyula, Szabóné-Nogáll Janka, Endrődi Sándor, Kozma Andor, Szalay Frúzina és mások írtak, a magyar irodalom legjavát adják. Az illusztrációk kivétel nélkül eredeti magyar rajzok, a reprodukció a lehető legtökéletesebb. Az „Új idők” előfizetési ára negyedévre 2 frt.

TÁVIRATOK.

A kormányválság.

Budapest, január 9. (Saj. tud. táv.) A „Bud. Tud.” távirja: Határozó lépés a fennforgó miniszterválság megoldására nézve tegnap estig nem történt.

Khuen-Héderváry gróf folytatta beható tanácskozásait a szabadelvű párt előkelő tagjaival az esetleges kabinetalakítás módzatai tekintetében való tájékozás végett s a miniszterelnökségi palotában délután három órakor egyelőre be is fejezte azokat. — Az értekezleten Werkerle Sándor miniszterelnökön és Szilágyi Dezső igazságügyi miniszteren kívül részt vettek Bánffy Dezső br., a képviselőház elnöke, Csáky Albin gróf, Darányi Ignác, Széll Kálmán és Tisza Kálmán képviselők.

Ö Felsőge döntése a kabinetalakítás tekintetében csak akkorra várható, a midőn Khuen-Héderváry gróf megtette a királynál jelentését értekezéseinek eredményéről.

Budapest, január 9. (Saj. tud. táv.) Tegnap távirataink körülbelül sejtették olvasóinkkal azt, hogy olyasminek kellett történnie, amiért Héderváry gróf éppen abban a pillanatban, amikor a többség bizonyosra vette jelöltségét és megbízatását, egyszerre csaknem feltűnő módon visszavonult. Már visszavonult annyiban, hogy ismét az előtérbe engedte Bánffy Dezső bárót. Már tegnap táviratunk is jelezte, hogy körülbelül mi lehet ez a

valami? Abban igazunk volt, hogy ez a valami abban a differenciában van, ami különbség a szabadelvű párt és Héderváry programja közé ékeződött. Most hozzátesszük még, hogy a különbség nem abban van, mintha Héderváry programjában kevesebb volna, mint amennyi a szabadelvű párté. Hanem abban, hogy Héderváry valamivel többet vett föl programjába, mint amennyit a szabadelvű párt tűzött maga elé.

Ezek elseje a fuzió kérdése. A bánt feltételnek tekinti a misszió elvállalásához, a szabadelvűpárt ellenben nem zárkozik ugyan el a fuzió elől, de ereje tudatában jövő működésének egyik feltételül a fuziót enuncziálni nem akarja. Ugy gondolja, hogy ha Apponyiék akarnak fuzionálni, ám legyen, de ne várja, hogy a szabadelvű párt adja be a derekát, amire neki semmi szüksége nincs.

A másik ok a legközelebbi jövő parlamenti programjára vonatkozik, de erről egyelőre részleteket írni még nem lehet.

A szabadelvű párt, ugyancsak a horvát bánt belső enberei is remelik, hogy még sikerülni fog a megegyezés. Ha pedig ez nem valósulna meg, abban az esetben bizonyosra vehető a Bánffy-kombináció, amelyet a szabadelvűpárt egyhangulag támogatni fog.

Budapest, január 9. (Saj. tud. táv.) A tőzsdén elterjedt hírek szerint Khuen végleg kijelentette, hogy nem tud kabinetet alakítani, és hazautazik Zágrábba. A hír még megerősítésre vár. Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy a király a mai kihallgatáson Széllt kérte fel a kabinet megalkotására. Széll ma estére barátait konferenciára hívta egybe. Kabinetjében hírszerint résztvenne Bánffy is mint belügyér.

Budapest, január 9. (Saj. tud. táv.) Döntés ma sem történt, sőt közvetlenül nem is várható. A király délből fogadta Héderváryt, de kabinetalakítással nem bízta meg. Széll Kálmán hosszabban értekezett Pápayval, Héderváry a válság elintézéséig mindenesetre Budapesten marad. A szabadelvű pártkörben ma élénken vitatták a 67-esek együttműködését. Minden oldalról hangsúlyozták, hogy bármennyire kíváncsatos volna is ez együttműködés, az jelenleg lehetetlen, miért is a párt külön deklarációja e részben céltalan volna.

Udvari ebéd.

Budapest, január 9. (Saj. tud. táv.) Este udvari ebéd volt, melyen a felségen kívül Mária Valéria, Dorottya főhercegnők, Csáky Albin gróf, Héderváry, Apponyi Lajos gróf nejével, Andrássy Géza gróf nejével stb. és az udvari főméltóságok vettek részt.

Gajári lemondása.

Budapest, január 9. (Saj. tud. táv.) Napok óta beszélnek arról, hogy Gajári Ödön képviselő lemondott arról a bizalmi állásról, melyet, mint a »Nemzet« felelős szerkesztője elfoglalt s hogy a »Nemzet«-től rövid idő múlva meg is fog válni. Az igaz, hogy Gajári készül a »Nemzet«-től megválni, hogy azonban meg is válik, az még nem egészen bizonyos. A szabadelvű pártban ugyanis vállvetve azon dolgoznak, hogy megtartsák Gajarit a »Nemzet« élén, a mely állásban a szabadelvű pártnak sok kiválóan fontos szolgálatot tett. Es ebben a kapacitációban legélénkebb részt épen azok vesznek,

a kiket a szóbeszéd Gajári utódjaként emleget.

A Cséry elleni merénylet.

Budapest, január 9. (Saj. tud. táv.) A Cséry elleni merénylet ügyében elterjedt gyanús beszédekre a rendőrség által beosztott vizsgálatot az ügyesség folytatja. Esetleg a merénylő holttestét kiásatják.

Linder ügye.

Budapest, január 9. (Saj. tud. táv.) Linder ellen, Petrovics kértére, minthogy visszakapta 5000 frtját, a Curia beszüntető határozatot hozott.

Diák kongresszus.

Budapest, január 9. (Saj. tud. táv.) A diák kongresszust nem Kecskeméten, hanem Debreczenben tartják meg.

Országos szerumtelep.

Budapest, január 9. (Saj. tud. táv.) Belügyminiszteriumi intézkedés folytán a nyárra elkészül az országos szerumtelep Budapesten.

Hóvihar.

Sopron, január 9. (Saj. tud. táv.) Öt nap óta szüntelen havaz. Néhol méternyi hó fedi a földet. Délőta erős vihar van, utaink járhatatlanok, a vonatok késéssel érkeznek.

Szociálisták mozgalma.

Bécs, január 9. (Saj. tud. távirata.) Az alsó-ausztriai szociáldemokrata pártok vezéreinek egy értekezletén elhatározták, hogy a Magyarországon és Ausztriában rendezendő tüntetésekre a választási jog kibővítése érdekében közös rendezőbizottság küldessék ki.

Változások az orosz követségben.

Pétervár, január 9. (Saj. tud. táv.) Minden más kombináció dacára határozottsággal tartja magát azon hír, hogy Muratiew kopenhágai orosz nagykövet Schwalow gróf helyébe Berlinbe megy, mely esetben Muratiew gróft Kopenhágában Facken gróf müncheni követ váltaná fel.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog országjelentése. —

Budapest, január 9.

Gabonaüzlet: Buzát ma jól kínálták, a vételkedv mérsékelt volt, az irányzat csendes lett. Elkelt 24,000 mmásza változatlan áron. Eladások:

	mmásza	kg-gramm	frt
Tiszavidéki	700	82.	6.95
"	400	83.	6.95
"	200	81.	6.92 1/2
"	400	80.	6.77 1/2
"	200	80.	6.77 1/2
Fehérmegyei	400	84.	6.85
"	700	80.	6.85
"	800	80.	6.82 1/2
"	500	80.	6.80
"	300	77.	6.57 1/2
Raktárok	1360	81.5	6.90
"	2400	80.5	6.90
"	2400	80.5	6.87 1/2
"	2400	80.	6.85
"	3400	80.	6.85
Serlei	1600	77.5	5.52 1/2
Zab	100		6.30
"	850		5.95

Határidőüzlet: Amerikából ma változatlan árfolyamokat jelentettek, mire a mi tőzsdénk is változatlanul indult s gyenge üzlet mellett úgy zárult is. Tengeri valamivel lánghabban indult s gyenge vásárlási kedv mellett változatlanul zárult.

Zárul 11 órakor

Buza március—április 1894 . . .	7.—7.01
Buza szeptember—október 1894 . . .	6.67—6.88
Tengeri május—június 1894 . . .	5.51—5.52
Tengeri őszre	6.23—6.24
Zab március—április 1894 . . .	—
Zab őszre	6.03—6.04
Káposztarepoze	10.60—10.75

Külföld: New-York: buzára 1/8—szilárdabb, tengerire 1/8—szilárdabb. Chicago: buzára változatlan, tengerire 1/8—lányháb. Páris szilárd, London élénk, Liverpool tartott.

Értéktőzsde: A tegnapi rendkívüli szilárdság után ma valamivel gyengébben indult s előtőzsde zárlat felé politikai hírek hatása alatt 4—5 forinttal meglányhultak a hitelek.

Zárul 11 órakor:

Osztrák hitelrészvény	411.50
Magyar hitelrészvény	498.5
Osztrák államvasút	399.75
Rima-Murányi	275.—
Déli vasút	106.—

Szeszűzlet.

— Január 9. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyera szesz 58.—, kocsinyben 58.50 hordó nélkül per 100 liter %, beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —

Budapest, január 9. d. n. 5 óra.

F	a	j	árnyat	100 kg. ár
				(frtól) (frt)
Buza bányási uj				6.60 6.85
Buza tiszavidéki				6.65 6.90
Buza pestvidéki				6.60 6.8
Buza fehérmegyei				6.60 6.85
Buza bácskai				6.70 6.95
Roze uj, I-od rendű				5.35 5.40
Roze uj, II-od rendű				5.30 5.35
Arpa takarmány				6.80 6.—
Arpa égetni való				6.25 6.30
Arpa sörfőzdei				7.15 8.15
Zab				5.85 6.25
Tengeri bányási				6.— 6.10
Tengeri másnemű				5.95 6.—
Káposzta-repoze bányási				—
Köles				6.20 6.80
Buza szept.-okt.				6.66 6.67
Buza márcz.-ápr.				6.99 7.01
Buza máj.-jun.				5.5 5.52
Roze szept.-okt.				5.99 6.01
Tengeri jul.-aug.				—
Tengeri aug.-szept.				—
Tengeri októberre				—
Zab márcz.-ápr.				6.20 6.21
Zab szept.-okt.				—
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.				10.70 10.75

Aradvárosi

színház.

Evadberlet
97. szám.

Havibérlet
17. szám.

Csütörtökön, 1895. január 10-én

Az erdő szépe.

Dráma 5 felvonásban. Írta: Feuillet Octave. Francziából fordította: Feleki M.

SZEMÉLYEK:

Morel György, vashámor tulajdonos Tompa K.
Luiza, nővére Augyal Ilka.
Guy-Chatel Albin, marquis Benedek Gy.
Pálma, nővére Kacsér Nina.
Penmarchgrófné, özvegy Lubrinos J.
Penmarch Hugó gróf, fia Balassa J.
Jób, a grófné unokája Foris P.
Didier Pál, festő Bihari A.
Hoel, bretagnei koldus Gál Gyula.
André, unokája, Páma apródja Novák Irén.
Farkas, öreg vigyázó a vashámorban Császár Gy.

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Január 9. —

Magyar Korona szálloda: Illés József kereskedő, Heldmész.

Három Király szálloda: Czach József kereskedő, Lippe.

Arany Kút szálloda: Woina Alexa kereskedő, Pancsova. Lenkey Pál hentes mester, Győrök.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

25853/1894.

Hirdetés.

A nagymélt. földmívelésügyi m. kir. miniszter ur 7286/94. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közzétettik, hogy a csehországi cs. kir. helytartóság f. évi november hó 5-én 153,685. sz. a. kelt hirdetménye szerint a magyarországi sertések azonnali levágás céljából mindazon csehországi városokba bevihetők, melyekben közbiztonság van, hova az állatok a vasúti állomástól lófogatu kocsikon szállítandók.

Arad, 1894. december 15.

A városi tanács.

Magv. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Aradon.
23805/I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Piski állomásán levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1895. évi május 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1898. évi április hó 30-áig.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel és a borítékon «Ajánlat a piskii pályavendéglő bérletére» felirattal

ellátott ajánlatok lepecsételve 1895. évi március hó 15-én déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség I. osztályánál nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 100 frt azaz egyszáz forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1895. évi március hó 14. déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1894. október hó 9-én.

Az üzletvezetőség.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1894. évi október hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,10	4,00	1,37
Csaba	2,23	5,55	4,35
Kétegyháza	2,54	6,13	5,08
Lőkősháza	3,12	—	5,28
Kurtics	3,28	6,37	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,55	6,10
	délután	este	reggel

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,30	8,20	9,45
Sofronya	11,46	—	10,02
Kurtics	11,58	8,38	10,16
Lőkősháza	12,14	—	10,35
Kétegyháza	12,37	9,03	11,—
Csaba	1,28	9,25	11,45
Szolnok	4,31	11,22	3,00
BUDAPEST érkezik	7,35	1,20	6,80
	este	délután	reggel

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,89	6,85	4,80	7,05
Glogovác	2,44	6,46	4,42	—
Győrök	8,15	7,07	5,03	—
Paulis	3,32	7,18	5,14	—
Radna-Lippa	3,58	7,35	5,32	7,50
Konop	4,30	7,58	5,58	—
Borzova	4,50	8,14	6,12	—
Tótvárad	5,21	8,38	7,41	—
Soborsin	5,40	8,58	7,00	8,51
Piski	—	11,04	9,33	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,25	11,18
Tóvis érkezik	—	1,20	11,54	11,40
	délut	n	éjjel	éjjel

Erdély felől.

	éjjel	éjjel	este
Tóvis indul	3,36	3,19	1,35
Gyulafehérvár	3,59	4,04	2,14
Piski	5,05	6,05	3,59
Soborsin	6,33	8,21	4,00
Tótvárad	—	8,40	4,21
Borzova	—	9,09	4,50
Konop	—	9,25	5,09
Radna-Lippa	7,39	9,58	5,47
Paulis	—	10,11	6,02
Győrök	—	10,25	6,18
Glogovác	—	10,48	6,47
ARAD érkezik	8,10	11,00	7,00
	délután	reggel	este

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	délut.
ARAD indul	5,18	3,56
Sofronya	5,31	4,18
Kurtics	5,44	4,45
Lőkősháza	6,00	5,13
Kétegyháza	6,18	6,13
Kigyós	6,31	6,37
Csaba	7,02	6,55
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—
	délután	este

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	délután
NAGYVÁRAD indul	—	4,25
Csaba	7,09	7,12
Kigyós	7,24	7,25
Kétegyháza	7,47	7,39
Lőkősháza	8,14	7,58
Kurtics	8,38	8,15
Sofronya	8,58	8,27
ARAD érkezik	9,10	8,42
	este	este

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	délut.
ARAD indul	6,20	11,35	5,00
Uj-Arad	6,31	11,59	5,21
Németságh	6,49	12,24	5,47
Vinga	7,08	12,52	6,14
Orczifalva	7,20	1,09	6,34
Merczifalva	7,31	1,25	6,52
Szt.-András	7,48	1,44	7,12
TEMESVÁR érkezik	8,01	2,10	7,39
	délután	délut.	este

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	éjjel
TEMESVÁR indul	8,20	1,12	9,10
Szt.-András	8,46	1,41	9,29
Merczifalva	9,04	1,59	9,48
Orczifalva	9,19	2,15	9,54
Vinga	9,42	2,40	10,11
Németságh	10,00	2,57	10,26
Uj-Arad	10,30	3,30	10,45
ARAD érkezik	10,43	3,44	10,55
	délután	délután	este

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT-ANNA indul	8,00	6,40
Simánd	8,31	7,11
Kisajenő-Erdőhegy	9,20	7,55
Székudvar	9,36	8,11
Sikló	9,51	7,28
Ottlaka	10,5	8,40
Elek	10,23	8,57
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,38	9,12
	délután	este

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,17	8,03
Elek	5,30	8,23
Ottlaka	5,40	8,36
Sikló	5,51	8,50
Székudvar	6,03	4,06
Kisajenő-Erdőhegy	6,24	4,39
Simánd	6,49	5,10
UJ-SZT-ANNA érkezik	7,14	5,40
	délután	este

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	reggel	este
MEZŐHEGYES ind.	7,05	8,30
Kamarás-major	7,17	8,42
Nesse	7,25	8,52
Kovács-háza	7,42	9,10
Bánhegyes	8,04	9,33
M.-Bodzás	8,25	9,55
Bánkut	8,37	10,09
KÉTEGYHÁZA érkezik	8,55	10,30
	délután	éjjel

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délután	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	3,00	5,16
Bánkut	3,22	5,38
Megyes-Bodzás	3,40	5,49
Bánhegyes	4,02	6,06
Kovács-háza	4,25	6,23
Nesse	4,39	6,35
Kamarás-major	4,48	6,43
MEZŐHEGYES érkezik	5,00	6,55
	délután	este

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	5,00	9,00	4,20
Szt.-Tamás	5,24	9,22	4,49
Pécska	5,43	9,36	5,13
Bátonya	6,12	10,01	5,47
Tompa	6,24	10,11	6,00
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,54
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,21
Nagylak	7,39	11,15	7,43
Apátfalva	8,01	11,35	8,09
Makó	8,26	11,56	8,51
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,10
SZEGED érkezik	9,33	1,00	10,10
	délután	délut.	este

Szeged—Arad.]

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2,20	6,00	4,20
Kis-Zombor	3,12	6,45	5,16
Makó	3,35	7,04	5,48
Apátfalva	3,55	7,23	6,02
Nagylak	4,17	7,44	6,24
Csanád-Palota	4,32	7,59	6,39
Mezőhegyes	5,08	8,27	7,10
Tompa	5,32	8,40	7,35
Bátonya	5,45	9,01	7,48
Pécska	6,10	9,25	8,14
Szt.-Tamás	6,23	9,38	8,27
ARAD érkezik	6,45	10,00	8,50
	este	éjjel	délután

Arad—Gurahonoz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,40	5,23	12,30
Ötvenes	6,56	5,39	12,55
Zimánd-Ujfalu	7,02	5,45	1,08
Uj-Szt-Anna	7,24	6,07	2,00
Világos	7,46	6,29	2,39
Muszka-Magyarad	7,58	6,36	2,52
Pankota	8,04	6,47	3,26
Apatelek	8,35	7,18	4,28
Borosjenő	8,47	7,30	5,03
Bokszeg-Beél	9,09	7,52	5,43
Borossebes-Buttyin	9,38	8,20	6,53
Almás-Alcsill	10,05	8,47	7,38
GURAHONCZ érkezik	10,20	9,02	8,00
	délután	este	

Gurahonoz—Arad.

	reggel	d. u.	reggel
GURAHONCZ indul	4,20	3,10	4,25
Almás-Alcsill	4,37	3,27	4,52
Borossebes-Buttyin	5,05	3,58	5,59
Bokszeg-Beél	5,32	4,28	6,54
Borosjenő	5,56	4,47	7,40
Apatelek	6,06	4,57	8,00
Pankota	6,42	5,32	9,20
Muszka-Magyarad	6,48	5,38	9,32
Világos	6,55	5,45	9,50
Uj-Szt-Anna	7,21	6,11	10,40
Zimánd-Ujfalu	7,39	6,29	11,10
Ötvenes	7,44	6,34	11,18
ARAD érkezik	8,00	6,50	11,43
	délután	este	délután

Borosjenő—Csermő.

	délután	este
Borosjenő indul	8,55	7,35
Csermő érkezik	9,55	8,35
	délután	este

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	3,35
Borosjenő érkezik	5,50	4,35
	reggel	délután

26532/1894.

Hirdetmény.

Városunk közönségének ezennel tudomására hozzuk, hogy azon magánosok, kik saját házi szükségletükre a köztárgyhídon hentes által sertést vágatnak, tartoznak a városi fogyasztási adó felügyelőségtől előzetesen igazolványt beszerezni, mert különben a vágás a fogyasztási adó befizetését igazoló bárcza nélkül meg nem engedtetik.

Arad, 1894. decz. 15.

A városi tanács.

Arad szabad királyi város kapitányi hivatalától.

17388/1894.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 82087. sz. a. kelt leirata alapján értesitem az érdekelteket, hogy Fiume város területén a házalás a házalási szabályok 17. §-ában és az ezen szakaszt kiegészítő későbbi rendeletekben bizonyos vidékek lakóinak biztosított jogok épségben tartása mellett tiltva van.

Arad, 1894. december hó 15-én.

Sarlot Domokos
főkapitány.

25454/1894.

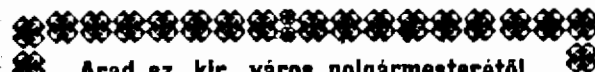
Pályázati hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszteriumnak 70807/94. sz. intézkvénye nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy háboru idején a katonai élelmező tisztviselőkben beálló nagyobb szükséglet fedezhetése céljából, és hogy a katonai élelmező szolgálatra alkalmas egyének a népfelkelésről szóló 1886. évi XX. t.-cz. 9. §-a és a népfelkelési utasítás 5. §-a értelmében már békében kijelölhetők legyenek a népfelkelő kötelezettségben álló azon állampolgárok, kik népfelkelő kötelezettségüket háboru idején élelmező tisztviselői minőségben óhajtják teljesíteni, ezen hadi szolgálatra már békében megfelelő kiképzést nyerhetnek, ha erre önként jelentkeznek.

A felvételi feltételeket tartalmazó részletes pályázati hirdetmény a városi levéltárban 187/1894 irattári jel alatt van elhelyezve, hát azt az érdekeltek betekinthetik.

Arad, 1894. december hó 21.

A városi tanács.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 9—02

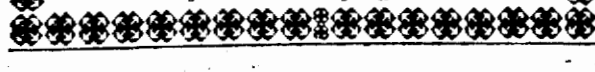
Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhírré tétetik, hogy a városi árvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8%, a melyből tőke törlesztésre esik 2%, 26 fél évi törlesztésre 7 1/2%, melyből tőke törlesztésre 1 1/2% fordítatik. 32 évi törlesztésre 7%, amelyből a tőketörlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a félévi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,
királyi tanácsos polgármester.

26133/1894.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak 101636/1894. számú intézkvénye nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy az 1894. évben engedély mellett termelt dohány. beváltására kiküldött bizottság Arad sz. kir. város területén f. évi december 10-től 1895. évi február hó 23 ig működik.

Arad, 1894. december 12.

A városi tanács.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

17702/1894.

Hirdetmény.

A beállott havazások esetén fe hivatnak a ház és telektulajdonosok, hogy házuk és telkük előtt elvonuló gyalogutról a havat mindannyiszor ahányszor szükséges, lesepertessék s olyankor pedig, midőn a gyalogjáró csuszós, azt apró homok vagy fűreszpórral beszórassék, mivel ebben esetben a gyalogutak gondozása iránt alkotott szabályrendelet alapján szigorúan büntettetni fognak.

A házak udvaraiban összegyűlt s kihordatni szokott hőmennyiség lerakóhelyeül a Maros meder, a szeméti-erakóhelyek a szárazhid baloldalán, a Hercz-féle fátalep mögött elterülő mélyedés, a nagyváradi-ut jobboldalán az élőviz-csatorna töltése mellett levő gödrös terület és a Kossuth-utca végén levő hid baloldalán az élőviz-csatorna balpartjáig elterülő mélyedés jelöltetik ki.

Arad, 1894. december 21.

Főkapitány ur távollétében:

Nyáry Béla
alkapitány.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

19/1895.

Körözés.

Arad szabad királyi város határában egy sárga szőrű agár kutya találtatott bitangásban. Ezen kutya tulajdonosa köröztetik azzal, hogy annak átvétele végett folyó hó 13-ig jelentkezzen.

Aradon, 1895. évi január hó 5-én.

Sarlot Domokos
főkapitány.

M. kir. államvasutak.

29575/I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak szentesi osztálymérnökségénél egy irodaszolgai állás üresedett meg, melylyel 210 frt azaz kétszáz tíz forint, illetve 1895. évi július hó 1-től 250 frt, azaz kétszázötven frt évi fizetés, 60 frt lakbér és szolgálati ruházat élvezete van egybekötve.

A polgári alkalmazásra jogosító hadügyi vagy honvédelmi miniszteri igazolvánnyal ellátott kiszolgált katonai altisztek az ily állások betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon altiszteket, kik az 1873. évi II. t.-cz. értelmében jogosultsággal bírnak és pályázní óhajtának, hogy említett igazolvánnyal felszerelt folyamodványukat — melyben a vasuti szolgáltra képesítő, 35 évet meg nem haladó koron, ép egészséges testalkaton kívül a magyar nyelv szóval és írásban való bírása, a számolás elemeiben való jártasság, valamint a magyar honpolgárság kellően igazolandó — következő cím alatt: „A magyar kir. államvasutak üzletvezetőségének Aradon. Pályázat irodaszolgai állásra. borítékba zárva legkésőbb 1895. évi márczius hó 1-ig terjesszék be; minthogy az ezen napon tul beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A kérvényre 50 kr. bélyeggel meg el nem látott mellékleteire pedig egyenként 15 kr-os okmánybélyeg teendő.

Aradon, 1894. december 24-én.

Az üzletvezetőség.

„Aradi Nyomdászérvénytáraság” könyvnyomdája.

26389/1894.

Hirdetés.

A nagymélt. földmívelésügyi m. kir. miniszter ur 75862/894. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik hogy a morvaországi cs és kir. helytartóság f. évi november hó 22-én 40923. sz. a. kelt hirdetménye szerint a magyarországi hasított körmű állatok (kivéve a ragados tüdőlobbal fertőzött törvényhatóságok területéről származó szarvasmarhákat) azonnali levágás céljából vasuton mindazon morvaországi városokba bevihetők, melyekben állat orvosi felügyelet alatt álló köztárgyhíd van.

Arad, 1894. évi december hó 15.

A városi tanács.

6/895. g. sz.

Hirdetmény.

A városi partvédművek fenntartásához mintegy 5000 drb jóminőségű, legalább 4 méter hosszú rőzsére lévén szükség, felhivatnak a vállalkozók, miszerint az erre vonatkozó ajánlatukat a gazdasági szék elnöke előtt szóval vagy írásban mielőbb tegyék meg.

Arad, 1895. január 7-én.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

Arad sz. kir. város kap. hivatalától.

17844/1894. sz.

Felhívás.

A kocsi vezetők a színházhoz és onnan vissza oly sebesen szoktak hajtani, hogy a színházba igyekező gyalogosok testi épsége veszélyeztetve van.

Elrendelem ennél fogva, hogy a színieladás kezdete és végeztével úgy az Atzél Péter-utczán, valamint a templom- és Deák Ferencz-utczák torkolatánál csak lassu menetben szabad hajtani.

Az ezen intézkedésem ellen vétők az 1879. évi XI. t.-cz. 120. §-a alapján büntetve lesznek.

Arad, 1894. december hó 27-én.

Sarlot Domokos
főkapitány.

25799/1894.

Hirdetés.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszter ur 101491/1894. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy az ugynevezett erősítő essentiák behozatalának, iparszerű előállításának, forgalomba hozatalának és égetett szesz italokkal való vegyítésének megtiltása tárgyában. A m. k. belügyminiszternek 1876. évi július hó 4-én 31026. sz. a. kelt rendelete alapján az égetett szeszitalokhoz használt ugynevezett erősítő essentiáknak, melyek erősen izgató, különösen csipős fűszerekből és növényi anyagok, u. m. borsból, paprikából, csillából és cefélékből készült, vagy narcotikus anyagokat, vagy amylalkoholt, kozmaolajat tartalmaznak és arra szolgálnak, hogy az égetett szeszitalokkal vegyítve, ezeknek izgató vagy kábító hatását fokozzák, behozatala, iparszerű előállítása, forgalomba hozatala és vegyítése, miután azok a magyar országos közegészségügyi tanács szakvéleménye következtében az egészségre ártalmas hatásuaknak találtattak, az osztrák cs. kir. kormányval egyetértőleg megtiltatik.

A gyógy vagy diäteticus szerek tekintendők alkoholikus készítmények ezen tilalom által nem érintettek.

Aki a jelen rendelet határozatai ellen vét, kihágást követ el és amennyiben cselekménye a büntető törvények, vagy a közegészségügyi törvény, vagy szabályok szerint súlyosabb büntetés alá nem esik, 100 forintig terjedhető pénzbírsággal és visszaesés esetén, ha az utolsó büntetéssel kiállása két év még nem mult el, 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel és 15 napig terjedhető elzárással büntetendő. Jelen rendelet 1894. évi december hó 1-én lépett hatályba.

Arad, 1894. december hó 15.

A városi tanács.